



НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	51-553-37-35
Дата:	30 / 06 / 2025 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО КОНСТИТУЦИОННИ И ПРАВНИ ВЪПРОСИ

1108
Ofer

ДОКЛАД
за първо гласуване

Относно: законопроект за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс, № 51-454-01-4, внесен от Костадин Тодоров Костадинов и група народни представители на 11.11.2024 г., законопроект за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс, № 51-454-01-18, внесен от Александър Викторов Рашев и група народни представители на 06.12.2024 г., законопроект за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс, № 51-502-01-23, внесен от Министерски съвет на 10.06.2025 г. и законопроект за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс, № 51-554-01-118, внесен от Иван Величков Минев, Николай Иванов Братованов и Георги Николаев Кръстев на 18.06.2025 г.

На свое редовно заседание, проведено на 25 юни 2025 г., Комисията по конституционни и правни въпроси обсъди законопроект за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс, № 51-454-01-4, внесен от Костадин Тодоров Костадинов и група народни представители на 11.11.2024 г., законопроект за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс, № 51-454-01-18, внесен от Александър Викторов Рашев и група народни представители на 06.12.2024 г., законопроект за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс, № 51-502-01-23, внесен от Министерски съвет на 10.06.2025 г. и законопроект за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс, № 51-554-01-118, внесен от Иван Величков Минев, Николай Иванов Братованов и Георги Николаев Кръстев на 18.06.2025 г.

На заседанието присъстваха: от Министерството на правосъдието – г-н Любомир Талев – директор дирекция „Съвет по законодателство“, г-н

Филип Савов – държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“ и г-жа Даниела Белчина – държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“; от Върховния административен съд – г-н Марио Димитров – председател на трето отделение и от Асоциация на българските административни съдии – г-н Любомир Гайдов – председател на управителния съвет.

Законопроект № 51-454-01-4, беше представен от г-н Петър Петров, който посочи, че с него се предлага да се създаде правна възможност решенията на административния орган, с които предложенията се оставят без уважение, да могат да се обжалват пред по-горестоящия административен орган, а решенията, с които сигналите се оставят без уважение да могат да се обжалват пред административния съд. В допълнение той отбеляза, че се предлага и възможност на гражданите да искат от административния орган да спре изпълнението на оспорвания акт или действие и да обжалват пред съда евентуалния отказ. Предвижда се и значително завишаване на глобите по Закона за административните нарушения и наказания.

От името на вносителя, г-н Александър Рашев представи законопроект № 51-454-01-18, като отбеляза, че с него се цели да бъдат защитени правата и законните интереси на гражданите и юридическите лица от незаконосъобразните действия на административните органи, като се увеличават сроковете за обжалване на мълчалив отказ. Той допълни, че се въвежда и института на мълчаливото съгласие след влязло в сила решение на съд, както и се урежда отговорността за държавата и за държавните служители към засегнатите лица, следствие на такива незаконосъобразни действия.

Законопроект № 51-502-01-23, беше представен от министър Георгиев, който посочи, че с него се предвижда разширяване на приложното поле на електронно съобщаване и призоваване от съдилищата и административните органи и подаване на документи от гражданите, юридическите лица, адвокати, нотариуси и институции. Целта на предложените промени е по-бързо разглеждане на административните преписки и дела. Той допълни, че се предлага административните съдилища да издават актовете си и да извършват предвидените в закона процесуални действия в електронна форма. Предвижда се пълен електронен обмен на информация и преписки между административните органи, съдебните институции и доставчиците на обществени услуги.

С цел ограничаване на случаите на отлагане на дела, законопроектът прецизира разпоредбите относно използването на видеоконферентна връзка за извършване на процесуални действия с участието на граждани и вещи

лица. Допълни се, че тази форма на участие ще бъде допустима по съображения за сигурност, при наличие на други уважителни причини или по искане на страна или участник в производството при обективна невъзможност за присъствие в съдебната сграда. Създава се възможност лица с увреждания и живеещи в отдалечени райони да участват пълноценно в съдебния процес, като същевременно се спестяват време и разходи за пътуване.

От името на вносителя, законопроект № 51-554-01-118, беше представен от г-н Николай Братованов, който отбеляза, че с него се цели отпадане на правомощието на прокурора да оспорва по административен ред законосъобразността на административните актове пред горестоящия административен орган, отпадане на задължителното участие на прокурор в съдебното производство по оспорване на подзаконови административни актове, както и отпадане на задължителното участие на прокурор във всички касационни производства. Тези изменения са в съответствие с измененията на разпоредбата на чл. 127 от Конституцията, както и с мотивите изложени от Конституционния съд с решение № 13 от 26.07.2024 г. по к. д. № 1/2024 г. Г-н Братованов отбеляза, че част от промените се отнасят до режима на предварителното изпълнение, като към момента действащата уредба допуска обжалване на разпорежданията за допускане или отказ от предварително изпълнение в тридневен срок, но при липса на указание от страна на административния орган относно срока и реда за обжалване възникват неясноти. Предвижда се изрична уредба за случаите, в които липсва указание относно възможността и срока за обжалване на разпорежданията по чл. 60. Предлага се и изменение на чл. 135, където се променя механизмът за формиране на състава, решаващ споровете за подсъдност между административните и общите съдилища. Запазва се смесеният състав от съдии от ВКС и ВАС, но се въвежда принципът на случайността при разпределението, с цел да се гарантира неутралност и баланс между двете юрисдикции. Въвежда се възможността за обжалване на определенията за спиране, включително при наличие на преюдициално запитване. Като промяна се налага поради липсата на единна съдебна практика, като въпросът не бил разрешен и в рамките на тълкувателно дело № 1/2022 г., по което ВКС и ВАС не стигнаха до съвместно тълкувателно постановление.

Г-н Братованов отбеляза, че част от измененията са съобразени с Решението на Съда на ЕС от 24 ноември 2022 г. по дело C-289/21, във връзка с принципа на ефективност, като се предвиждат се изменения, с които съдът е длъжен да преценява интереса на жалбоподателя и да не прекратява производството автоматично.

Законопроектите съответстват на изискванията на Закона за нормативните актове, указа за неговото прилагане и Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 73, ал. 11 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание по време на обсъждането на законопроектите на първо гласуване в рамките на заседанието се проведе и публичното им обсъждане.

По законопроект № 51-454-01-4 и 51-454-01-18 са постъпили становища от Министерството на правосъдието, с които се изразяват редакционни бележки по предложените параграфи. Съдия Милен Василев е изразил становище по законопроект № 51-502-01-23. От Национално сдружение на общините в Република България са предоставили становище по законопроект № 51-502-01-23.

В обсъждането взеха участие народните представители Христо Расташки, Николета Кузманова, Петър Петров и Александър Рашев.

Г-н Расташки изрази подкрепата си за законопроектите предложени от ПГ Възраждане и ПГ ИТН, като добави, че внесенят от Министерския съвет законопроект е свързан единствено с Плана за възстановяване и устойчивост. Той подчерта, че законопроектът на Иван Минев и група народни представители ограничава прокурорите да оспорват административни актове.

Г-жа Кузманова посочи, че част от законопроекта относно ограничаването на прокуратурата да оспорват административни актове е свързан с последните изменения и допълнения на Конституцията на Република България и по силата на тези промени на практика прокуратурата вече не може да участва в административното обжалване. Тя отбеляза, че законопроектът на ПГ Възраждане въвежда „мини“ съдебно производство, в случаите на подадени сигнали и предложения, което съставлява нарушение на принципа на разделение на властите.

Народният представител Петър Петров отбеляза, че по предложения от тяхната парламентарна група законопроект по отношение на предложенията липсва обжалване пред съд, а единствено се дава възможност на по-горестоящия административен орган да ревизира решението по предложението.

В дискусията взеха участие и г-н Стоян Грозданов и г-жа Мария Асими, които изразиха позиция относно необходими промени в

Административно-процесуалния кодекс свързани с Решение на Съда на Европейския съюз относно „Топлофикация“ – София.

Г-н Димитров изрази подкрепата си за законопроекта внесен от Министерски съвет, като подчерта, че той основно е свързан с дейността на Върховния административен съд и Административните съдилища в страната и е насочен към осъществяване на планираната дейност на административното правосъдие, както и усъвършенстване на административното правораздаване в България. По отношение на законопроекта, предложен от Иван Минев, Николай Братоев и Георги Кръстев, той отбеляза, че е следвало отдавна да бъде предложен за дебат, тъй като кореспондира с измененията в Конституцията и решението на Конституционния съд по тези изменения. Г-н Димитров подчерта, че между първо и второ гласуване следва да се обсъди разпоредбата на чл. 210, ал. 3, където все още се регламентира Върховната административна прокуратура, и може би следва да се направи съответната корекция там. Той сподели, че приветства и това, което г-н Стоян Грозданов и г-жа Мария Асими са споделили по отношение уредбата на последиците от решението на Съда на Европейския съюз във връзка с отменени общи или подзаконовни нормативни актове, в които случаи административните съдилища прекратяваха производствата. Г-н Димитров допълни, че при прецизирането на разпоредбите между първо и второ гласуване, ще се постигне ефектът, който е „подказал“ Съдът на Европейския съюз. Съдия Димитров изрази позиция относно законопроекта предложен от ПГ Възраждане като отбеляза, че по отношение сигналите следва да се помисли задълбочено по измененията, тъй като хипотезата при правото на сигнали и предложения е различна от правото на упражняване на права, свободи и законни интереси и на различна плоскост административният орган постановява съответните актове. По отношение на законопроекта предложен от ПГ ИТН относно мълчаливото съгласие той подчерта, че с предложеното изменение съществува голям риск, което ще измени административното право и административното правораздаване, ако се пристъпи към него безусловно. Добави се, че след регламентирания мълчалив отказ, ако се стигне до мълчаливото съгласие, съществува възможност да се достигне до злоупотреба с права.

От името на министерството на правосъдието г-н Талев посочи, че по законопроектите на ПГ Възраждане и ПГ ИТН, министерството вече е изразило становища, които поддържа. По отношение на законопроекта, внесен от народните представители от ПГ ГЕРБ-СДС, той отбеляза, че законодателството следва да бъде приведено в съответствие с

Конституцията, като между първо и второ четене ще бъдат предложени конкретни препоръки по някои от текстовете.

Г-н Рашев изрази своята позиция по повод изказването на върховните съдии относно мълчаливото съгласие. Той подчерта, че в случай на мълчалив отказ, същият подлежи на обжалване по административен, а след това и по съдебен ред. При наличие на съдебно решение, с което този акт е обявен за незаконосъобразен, административният орган е длъжен да се произнесе отново, при спазване на задължителните указания, дадени от съда, като едва ако органът не се произнесе в указания срок след връщането, ще се счита, че е налице мълчаливо съгласие.

Г-н Гайдов заяви пълната си подкрепа за законопроекта внесен от Министерски съвет.

В резултат на проведеното обсъждане, Комисията по конституционни и правни въпроси:

- с 5 гласа „за” (от които 3 от ПГ ВЪЗРАЖДАНЕ, 1 от ДПС-ДПС и 1 от ПГ МЕЧ), 0 гласа „против“ и 7 гласа „въздържал се” (от които 4 от ПГ ГЕРБ-СДС, 1 от ПГ БСП-ОЛ и 2 ПГ ИТН) предлага на Народното събрание да не приеме на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс, № 51-454-01-4, внесен от Костадин Тодоров Костадинов и група народни представители на 11.11.2024 г.;

- с 9 гласа „за” (от които 4 от ПГ ГЕРБ-СДС, 1 от ПГ БСП-ОЛ, 1 от ДПС-ДПС, 2 от ПГ ИТН и 1 от ПГ МЕЧ), 0 гласа „против“ и 3 гласа „въздържал се” от ПГ ВЪЗРАЖДАНЕ предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс, № 51-454-01-18, внесен от Александър Викторов Рашев и група народни представители на 06.12.2024 г.

- с 8 гласа „за” (от които 4 от ПГ ГЕРБ-СДС, 1 от ПГ БСП-ОЛ, 1 от ДПС-ДПС и 2 от ПГ ИТН), 0 гласа „против“ и 4 гласа „въздържал се” (от които 3 от ПГ ВЪЗРАЖДАНЕ и 1 от ПГ МЕЧ) предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс, № 51-502-01-23, внесен от Министерски съвет на 10.06.2025 г. и

- с 7 гласа „за” (от които 4 от ПГ ГЕРБ-СДС, 1 от ПГ БСП-ОЛ и 2 от ПГ ИТН), 0 гласа „против“ и 5 гласа „въздържал се” (от които 3 от ПГ ВЪЗРАЖДАНЕ, 1 от ДПС-ДПС, и 1 от ПГ МЕЧ) предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс, № 51-554-01-

118, внесен от Иван Величков Минев, Николай Иванов Братованов и Георги Николаев Кръстев на 18.06.2025 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО КОНСТИТУЦИОННИ И ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**

АННА АЛЕКСАНДРОВА